

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та
менеджменту

 О. Я. Гримак
" 26 " 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 24 «ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»**

<i>Рівень вищої освіти</i>	перший (бакалаврський) зі скороченим терміном навчання
<i>Галузь знань</i>	05 – «Соціальні та поведінкові науки»
<i>Спеціальність</i>	051 – «Економіка»
<i>Освітня програма</i>	«Економіка підприємства»
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова

Львів – 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне регулювання сільського господарства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі скороченим терміном навчання за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051- «Економіка».

Укладач - Саламін О. С., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

«13» 04 2021 року (протокол № 8).

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І. В. Поповича

(підпис)

П. М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 051 – «Економіка»

«28» 04 2021 р. (протокол № 3).

Голова НМКС

(підпис)

П. М. Музика

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту

«5» травня 2021 р. (протокол № 6).

Голова НМРФ

(підпис)

С. І. Поперечний

Схвалено вченою радою факультету економіки та менеджменту
протокол № 1 від «26» 08 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4,0/120	4,0/120
Усього годин аудиторної роботи	54	14
в т. ч.:		
лекційні заняття, год.	18	6
практичні заняття, год.	36	8
лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год		
Усього годин самостійної роботи	66	106
Вид семестрового контролю	Екзамен	Екзамен

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
 для денної форми навчання – 45 %
 для заочної форми навчання – 12 %

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне регулювання сільського господарства» складена відповідно до освітньої програми «Економіка підприємства» підготовки бакалаврів із спеціальності «Економіка».

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни - сукупність прийомів, способів та інструментів впливу держави на соціально-економічні процеси у сільському господарстві.

Метою вивчення дисципліни є формування системного уявлення про принципи, методи і засоби державного регулювання сільського господарства, основні інструменти, що застосовуються для досягнення визначених цілей економічного розвитку галузі.

Вивчення навчальної дисципліни «Державне регулювання сільського господарства» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: «Економіка України», «Макроекономіка», «Економіка праці та соціально-трудова відносини»

Здобуті знання з дисципліни «Державне регулювання сільського господарства» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: «Потенціал і розвиток аграрних підприємств», «Економічна безпека підприємницької діяльності», «Організація стартапів», «Економіка і організація

обслуговуючих кооперативів у сільському господарстві»

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

Загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (ЗК4);

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК5);

здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10).

Фахові компетентності:

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях (СК1);

здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами (СК2);

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК4);

розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (СК5);

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11).

Програмні результати навчання:

застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (Р5);

усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (Р9);

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (Р12);

використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність (Р18);

показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (Р23).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за темами дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						Заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лекц.	практ	лабор	інд.	с. р.		лекц.	практ	лабор	інд.	с. р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання сільського господарства.	8	2	4	-	-	2	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Методи та принципи державного регулювання сільського господарства.	8	2	4	-	-	2	8	-	2	-	-	6
Тема 3. Система макроекономічних показників та їх застосування в практиці регулювання.	8	-	4	-	-	4	8	-	2	-	-	6
Тема 4. Державне прогнозування та програмування в системі державного регулювання.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Тема 5: Макроекономічне планування в системі державного регулювання.	8	2	4	-	-	2	8	-	-	-	-	8
Тема 6 . Фінансово-кредитне регулювання.	8	2	4	-	-	2	8	2	-	-	-	6
Тема 7. Державне регулювання створення виробничих і сервісних підприємницьких ринкових структур.	8	2	4	-	-	2	8	-	2	-	-	6
Тема 8. Державне регулювання ринку окремих видів сільськогосподарської продукції.	6	-	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 9. Державне регулювання земельних відносин.	8	2	2	-	-	4	8	-	2	-	-	6
Тема 10. Державне регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості.	6	2	2	-	-	2	6	-	-	-	-	6

<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 11. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 12. Досвід зарубіжних країн у сфері державного регулювання сільського господарства.	6	-	2	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Загальна самостійна робота (підготовка до навчальних занять та контрольних заходів)	30	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30
Всього	120	18	36	-	-	66	120	6	8	-	-	106

3.2. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Шифри програмних результатів навчання здобувана вищої освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання сільського господарства.	ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК5,	Р9, Р18, Р23.
Тема 2. Методи та принципи державного регулювання сільського господарства.	ЗК4, ЗК5, СК1, СК2, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 3. Система макроекономічних показників та їх застосування в практиці регулювання.	ЗК3, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК4, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 4. Державне прогнозування та програмування в системі державного регулювання.	ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК5.	Р9, Р18, Р23.
Тема 5: Макроекономічне планування в системі державного регулювання.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК4, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 6. Фінансово-кредитне регулювання.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК4, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Тема 7. Державне регулювання створення виробничих і сервісних підприємницьких ринкових структур.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК4, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 8. Державне регулювання ринку окремих видів сільськогосподарської продукції.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 9. Державне регулювання земельних відносин.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема10. Державне регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості.	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2,СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 11. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2,СК5, СК11.	Р5, Р9, Р12, Р18, Р23.
Тема 12. Досвід зарубіжних країн у сфері державного регулювання сільського господарства.	ЗК4, ЗК5, ЗК10, СК1, СК2, СК5, СК11.	Р9, Р12, Р18, Р23.

3.3. Лекційні заняття

№ з/п	Теми лекцій	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1.	<p>Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Сутність, цілі державного регулювання сільського господарства. Напрями та форми впливу держави. Недоліки ринкового саморегулювання. Вад державного «втручання» в економіку.</p>	2	2
2.	<p>Тема 2. Методи та принципи державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Система методів державного регулювання сільського господарства. Класифікація методів державного регулювання. Принципи державної підтримки сільського господарства України.</p>	2	-
3.	<p>Тема 3. Система макроекономічних показників та їх застосування в практиці регулювання.</p> <p>Порівняння понять "економічне зростання" та "економічний розвиток". Фактори, які зумовлюють економічне зростання. Основні показники, що використовуються для визначення ефективності реалізації державного регулювання сільського господарства в Україні. Фактори, критерії та показники економічного зростання.</p>	-	-
4.	<p>Тема 4. Державне прогнозування та програмування в системі державного регулювання.</p> <p>Теоретичні основи сутності прогнозування і планування. Методологія прогнозування. Методи прогнозування. Функції прогнозування. Принципи прогнозування. Значення програмування в системі державного регулювання сільського господарства.</p>	2	2
5.	<p>Тема 5: Макроекономічне планування в системі державного регулювання.</p> <p>Макроекономічне планування в системі державного регулювання сільського господарства. Сутність і значення індикативного планування в системі державного регулювання.</p>	2	-
6.	<p>Тема 6 . Фінансово-кредитне регулювання.</p> <p>Структура фінансової системи країни і державна фінансова політика. Державний бюджет України. Ціни на сільськогосподарську продукцію як об'єкт та інструмент державного регулювання сільського господарства.</p>	2	2

1	2	3	4
7.	<p>Тема 7. Державне регулювання створення виробничих і сервісних підприємницьких ринкових структур.</p> <p>Організаційно-правова основа створення господарських формувань. Державне регулювання форм ділового підприємництва. Державна регулювання становлення та розвитку фермерських господарств. Фінансова підтримка сімейних фермерських господарств. Організаційні об'єднання підприємств.</p>	2	-
8.	<p>Тема 8. Державне регулювання ринку окремих видів сільськогосподарської продукції.</p> <p>Суб'єкти, принципи та механізм державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції. Бюджетна дотація для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції.</p>	-	-
9.	<p>Тема 9. Державне регулювання земельних відносин.</p> <p>Організація і регулювання земельного ринку. Земельна реформа. Реформування земельних відносин. Грошова оцінка сільськогосподарських земель.</p>	2	-
10.	<p>Тема 10. Державне регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості.</p> <p>Основні завдання та показники соціальної політики. Соціальний захист і регулювання доходів населення. Державне регулювання рівня та якості життя населення.</p>	2	-
11.	<p>Тема 11. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності. Принципи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності у сільському господарстві. Типи і методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p>	2	-
12.	<p>Тема 12. Досвід зарубіжних країн у сфері державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Вплив державної аграрної політики на рівень конкурентоспроможності аграрної продукції на світовому ринку. Державне регулювання аграрного ринку в зарубіжних країнах. Досвід США та країн Європейського Союзу щодо державного регулювання аграрного сектора.</p>	-	-
Всього		18	6

3.4. Практичні заняття

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1.	<p>Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Ефективність у системі державного регулювання. Система державного регулювання сільського господарства. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання. Необхідність державного регулювання сільського господарства.</p>	4	-
2.	<p>Тема 2. Методи та принципи державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Принципи державного регулювання. Характеристика адміністративних та економічних методів. Моделі державного регулювання економіки. Рівні, на яких реалізується державне регулювання сільського господарства.</p>	4	2
3.	<p>Тема 3. Система макроекономічних показників та їх застосування в практиці регулювання.</p> <p>Державна політика стимулювання економічного зростання у сільській місцевості. Методи та інструментів державного стимулювання економічного зростання в країні. Критерії й основні показники економічного зростання АПК.</p>	4	2
4.	<p>Тема 4. Державне прогнозування та програмування в системі державного регулювання.</p> <p>Державне програмування, види програм. Принципи соціально-економічного прогнозування. Розробка програм економічного і соціального розвитку сільського господарства. Формування прогнозів та планів. Методи та моделі прогнозування.</p>	2	-
5.	<p>Тема 5: Макроекономічне планування в системі державного регулювання.</p> <p>Система макроекономічних показників та їх застосування в регулюванні сільського господарства. Методологія індикативного планування. Методи планування. Формування індикативного плану.</p>	4	-

1	2	3	4
6.	<p>Тема 6 . Фінансово-кредитне регулювання. Державний бюджет - основний регламентуючий закон діяльності країни. Фінансова підтримка суб'єктів господарювання агропромислового комплексу. Формування регульованої системи кредитування товаровиробників. Особливості кредитування сільськогосподарських товаровиробників.</p>	4	-
7.	<p>Тема 7. Державне регулювання створення виробничих і сервісних підприємницьких ринкових структур. Способи державного регулюванням фермерства в Україні. Регулювання розвитку особливих форм ділового підприємництва. Державне регулювання кооперативної діяльності. Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.</p>	4	2
8.	<p>Тема 8. Державне регулювання ринку окремих видів сільськогосподарської продукції. Функції держави з регулювання ринку сільськогосподарської продукції. Умови становлення повноцінного ринку продовольства. Державне регулювання ринку молока. Державне регулювання ринку м'яса.</p>	2	-
9.	<p>Тема 9. Державне регулювання земельних відносин. Регулювання земельного ринку. Структура землекористування в Україні. Правові основи земельних відносин. Реформування земельних відносин.</p>	2	2
10.	<p>Тема10. Державне регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості. Державне регулювання розвитку галузей соціальної інфраструктури. Регулювання ринку праці та зайнятості населення. Реальні доходи сільського населення та їх регулювання.</p>	2	-
11.	<p>Тема 11. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Державні і міжнародні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи та засоби державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Типи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання світової торгівлі агропродовольчою продукцією в рамках СОТ. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Трансформування державної політики зовнішньоторговельної діяльності до вимог Світової організації торгівлі.</p>	2	-

1	2	3	4
12.	<p>Тема 12. Досвід зарубіжних країн у сфері державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Проблеми вдосконалення механізмів державного регулювання аграрного ринку України з урахуванням досвіду розвинених зарубіжних країн. Заходи прямого та непрямого державного субсидування. Проблеми впровадження підходів до державного регулювання сільського господарства відповідно до вимог СОТ. Спільна аграрна політика ЄС.</p>	2	-
Разом		36	8

3.5. Самостійна робота

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	2	3	4
1.	<p>Тема 1. Теоретичні засади державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Роль державних органів України у впровадженні економічної політики у сільському господарстві. Обґрунтування доцільності державного втручання в економіку сільського господарства та реалізації ефективної державної економічної політики.</p>	2	6
2.	<p>Тема 2. Методи та принципи державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Взаємозалежність принципів і методів державного регулювання. Економічний лібералізм. Сутність "глобалізаційних факторів" та їх вплив на суспільний вибір в Україні.</p>	2	6
3.	<p>Тема 3. Система макроекономічних показників та їх застосування в практиці регулювання.</p> <p>Методи здійснення державного впливу на макроекономічну стабільність. Ефективність макроекономічного регулювання. Практика реалізації моделі державного стимулювання економічного розвитку.</p>	4	6
4.	<p>Тема 4. Державне прогнозування та програмування в системі державного регулювання.</p> <p>Значення програмування в системі державного регулювання сільського господарства. Організація розробки цільових комплексних програм у сільському господарстві. Реалізація програм у сільському господарстві.</p>	4	6

1	2	3	4
5.	<p>Тема 5: Макроекономічне планування в системі державного регулювання.</p> <p>Характеристика планових систем. Світовий досвід макроекономічного планування. Стратегії і стратегічні плани на макрорівні. Організація розробки та реалізації індикативних планів розвитку сільського господарства.</p>	2	8
6.	<p>Тема 6 . Фінансово-кредитне регулювання.</p> <p>Поєднання ринкового і державного регулювання ціноутворення в АПК. Державна підтримка і регулювання розвитку сільського господарства. Антиінфляційне регулювання та його вплив на сільське господарство.</p>	2	6
7.	<p>Тема 7. Державне регулювання створення виробничих і сервісних підприємницьких ринкових структур.</p> <p>Проблеми фермерських господарств в Україні. Особливості правового регулювання державної підтримки фермерських господарств. Урядова програма підтримки розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.</p>	2	6
8.	<p>Тема 8. Державне регулювання ринку окремих видів сільськогосподарської продукції.</p> <p>Бюджетна тваринницька дотація. Регулювання ринку зерна. Державне регулювання ринку продукції цукробурякового виробництва. Ринок насіння соняшнику. Деретуляція українського ринку сільськогосподарської продукції та заборона дискримінації прав її власників.</p>	4	6
9.	<p>Тема 9. Державне регулювання земельних відносин.</p> <p>Оцінка застосування механізмів державного регулювання земельних відносин. Особливості державного регулювання земельних відносин в зарубіжних країнах.</p>	4	6
10.	<p>Тема10. Державне регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості.</p> <p>Соціальний розвиток сільських населених пунктів. Необхідність державного регулювання рівня життя та соціальної сфери в сільській місцевості. Досвід державного регулювання соціальної сфери в зарубіжних країнах.</p>	2	6

1	2	3	4
11.	<p>Тема 11. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>Платіжний баланс у системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Механізми державного регулювання зовнішньоекономічних процесів у сфері міжнародної торгівлі сільськогосподарською продукцією. Державні і міжнародні органи регулювання зовнішньо-економічної діяльності. Реалізації зобов'язань України відповідно до угод СОТ про спрощення процедур торгівлі.</p>	4	8
12.	<p>Тема 12. Досвід зарубіжних країн у сфері державного регулювання сільського господарства.</p> <p>Досвід державного регулювання в економічно-розвинутих країнах, який доцільно застосувати в Україні. Складові елементи державного регулювання та підтримки аграрного сектора економіки у США та країна ЄС. Динаміка державної підтримки сільського господарства США та ЄС.</p>	4	6
13.	Загальна самостійна робота	30	30
Разом		66	106

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання у формі рефератів, доповідей, мультимедійних та графічних розробок виконується за такими темами:

1. Зарубіжний досвід державної підтримки сільськогосподарського виробництва та напрями його використання у вітчизняній практиці.
2. Основні заходи державної підтримки сільськогосподарського виробництва у провідних країнах світу.
3. Особливості державного регулювання АПК.
4. Роль і місце особистих селянських господарств у продовольчому забезпеченні населення України.
5. Механізми реалізації економічної функції держави.
6. Сутність державного програмування, види програм.
7. Державне регулювання сільського господарства в економічно розвинутих країнах.
8. Роль держави у підвищенні конкурентоспроможності сільського господарства.
9. Роль держави у створенні і розвитку вільних економічних зон.
10. Державна підтримка малого підприємництва.

5. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, вправи). За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної пошукової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне і письмове опитування, тести, перевірка виконаних практичних завдань.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

7.1. Денна форма навчання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною 4-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. При цьому за результатами поточного контролю (ПК) студент може набрати максимально 50 балів та максимально 50 балів можна отримати за результатами складання екзамену.

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Відмінно	A
82 - 89	Добре	B
74 - 81		C
64 - 73	Задовільно	D
60 - 63		E
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	FX
0 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

Критерії поточного оцінювання студентів за національною шкалою подано у таблиці.

Таблиця 7.2

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
1	2
5 («відмінно»)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно виконав усі завдання. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.
4 («добре»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями., але у відповіді можуть бути окремі несуттєві помилки, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість розрахункових/тестових завдань.

1	2
3 («задовільно»)	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності та помилки.
2 («незадовільно»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи суттєві неточності. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу, узагальнення, висновки.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 – бальною шкалою. Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів – за результатами складання екзамену. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 – бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{50 \text{ САЗ}}{5},$$

де ПК – результати поточного контролю за 50 – бальною шкалою;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;
- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма навчання

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та

виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів – за результатами складання екзамену, 20 балів – за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30 – бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{30 \text{ САЗ}}{5}.$$

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Саламін О. С. Державне регулювання сільського господарства: методичні рекомендації для виконання практичних завдань. Львів, 2021. 26 с.

2. Саламін О. С. Державне регулювання сільського господарства: методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Львів, 2021. 30 с.

9. Рекомендована література

Базова

1. Бліщук К. М., Матвіїшин Є. Г. Економічний аналіз державної політики: основні поняття, підходи до застосування навч. посібн. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2007. 268 с.

2. Бодров В. Г., Сафронова О. М., Балдич Н. І. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. посіб. К. : Академвидав, 2010. 520 с.

3. Вергун М.Г. Маслак П.В. Державне регулювання економіки та управління: підручник. Житомир : Жашківська поліграфія, 2012. 202 с.

4. Дем'яненко О. В., Нів'євський О. В. Кількісний аналіз та моделювання аграрних ринків: навч. посіб. Київ, 2008. 424 с.

5. Дідківська Л. І., Головка Л. С. Державне регулювання економіки: навч. посіб. 5те вид. Київ:Знання, 2006. 213 с.

6. Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки: навч. посібн. Київ: Ліра-М, 2011. 428 с.

7. Михасюк І. Р., Державне регулювання економіки : підручник. Київ: Ліра-М, 2011. 216 с.

8. Сенишин О.С., Горинь М. О., Кундицький О. О. Державне регулювання економіки: підручник. Львів. 2014. 334с.

9. Чистов С.М., Никифоров А.Є., Куценко Т.Ф. Державне регулювання економіки: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 440 с.

10. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: підручник. Київ: Знання, 2008. 462 с.

Додаткова

1. Аграрний і сільський розвиток для зростання та оновлення української економіки : наукова доповідь / за ред. чл.-кор. НАН України Бородіної О.М., д-ра екон. наук Шубравської О.В. ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів НАН України». Київ, 2018. 152 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/sr/298.pdf> (дата звернення: 2. 02. 2021)
2. Бутило І. А. Розвиток орендних відносин у сільському господарстві як важливий елемент аграрної політики. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 5. С. 32-41.
3. Вдовенко Н. М., Сокол Л. М. Макроекономічна оцінка аграрного сектору економіки України за умов інтеграційних процесів. *Науковий вісник Полісся*. 2016. Вип. 3. С. 22-28.
4. Гадзало Я. М., Лузан Ю. Я. Сучасні виклики модернізації аграрної політики України. *Вісник аграрної науки*. 2017. № 11. С. 9-22.
5. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с
6. Губа М. І., Барсук Ю. В. Трансформація земельних відносин у контексті формування і реалізації державної аграрної політики. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2018. Т. 24, № 1. С. 26-36.
7. Діброва А. Д., Крилов А. Я. Регулювання ринку пшениці: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Економіка АПК*. 2012. №5. С. 60- 68.
8. Дудка О. І. Механізми державного регулювання розвитку аграрного сектору України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 13. С. 99–102.
9. Зінчук Т. О. Сучасна парадигма Спільної аграрної політики ЄС як протидія глобальним викликам та дезінтеграції. *Економіка АПК*. 2017. № 10. С.78-85.
10. Карасьова Н. А. Державна політика стимулювання експорту аграрного сектора. *Економіка та держава*. 2016. № 9. С. 41-44.
11. Михасюк І. Р. Саламін О. С. Регуляторна політика в аграрному секторі України: монографія. Львів. 2014. 224 с.
12. Панухник О. В. Напрями та шляхи трансформації державної підтримки суб'єктів аграрної сфери України. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 1. С. 5-10.
13. Петлюк Л. О., Медведкова Н. С. Державна підтримка у забезпеченні розвитку аграрного сектору економіки України. *Економіка та держава*. 2021. № 2. С. 105–111. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.2.105
14. Пінчук А. О. Методологічні засади інституціонального регулювання сталого розвитку сільського господарства в Україні. *Вісник Хмельницького*

національного університету: *Економічні науки*. 2019, № 6, Том 1. С. 313 – 317.
DOI: 10.31891/2307-5740-2019-276-6-313-317

15. Піхоцький В. Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України. *Фінанси України*. 2010. № 2. С. 30–37.

16. Поперечний С. І., Саламін О. С. Актуальні проблеми державного регулювання сільського господарства України. *Підприємництво та інновації*. 2020. №11. С.107-112.

17. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України.
URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15> (дата звернення: 2. 02. 2021).

18. Речка К. М. Узагальнення головних напрямів економічного зростання і розвитку сільського господарства у країнах із ринковою економікою. *Проблеми економіки*. 2018. №1. С. 7–14.

19. Савенко Г. Є. Органічне сільське господарство як пріоритетний напрям реалізації спільної аграрної політики Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 15(2). С. 113-116.

20. Саламін О. С. Державне регулювання сільського господарства України. *Економічний простір*. 2021. №168. С. 44-48

21. Трофимчук О. А. Державне регулювання економіки: теоретичне переосмислення в ХХІ столітті. *Економіка та держава*. 2020. №6. С.206-212.

22. Чистов С. М., Никифоров А. Є., Куценко Т. Ф., Тормоса Ю. Г., Стеценко Т. О., Ягодка А. Г. Державне регулювання економіки. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2004. 441 с.

23. Чугунов І.Я., Павелко А.В., Канєва Т.В. Державне фінансове регулювання економічних перетворень : монографія за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 376 с.

24. Шерстюк С. В. Спільна аграрна політика ЄС на 2014-2020 роки: орієнтири для України. Порівняльно-аналітичне право. 2014. №5. С. 188 – 190.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

4. Офіційний веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>.

5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.